

Το κόστος του νερού

Στόχοι

Να κατανοήσουν οι μαθητές ότι:

- το νερό που φτάνει στην βρύση μας έχει σημαντικό χρηματικό κόστος.
- πληρώνουμε για το νερό είτε με τα τιμολόγια ύδρευσης είτε με τους φόρους μας
- όταν εξοικονομούμε νερό μειώνοντας τη σπατάλη, γλιτώνουμε και χρήματα.

Πληροφορίες

Γιατί κοστίζει το νερό;

Το πόσιμο νερό, προκειμένου να φτάσει στους τόπους κατανάλωσης σε ασφαλή ποιότητα και με διαρκή ροή, απαιτούνται πολλαπλά υψηλών απαιτήσεων τεχνικά έργα. Το κόστος λειτουργίας και συντήρησης των απαιτούμενων εγκαταστάσεων, καθώς και η κάλυψη των αμοιβών του ανθρώπινου προσωπικού αποτελούν μια τεράστια οικονομική δαπάνη.

Το συνολικό κόστος επιμερίζεται ως εξής:

1. Κόστος για την κατασκευή των απαραίτητων έργων π.χ. κόστος κατασκευής φράγματος ή διάνοιξης γεώτρησης, κόστος κατασκευής αγωγού μεταφοράς, κόστος εγκατάστασης δεξαμενών και υπόγειων αγωγών, κλπ)

2. Κόστος λειτουργίας των παραπάνω έργων π.χ. κόστος ηλεκτρισμού για την άντληση ή μεταφορά νερού, κόστος επιδιόρθωσης βλαβών στο υπόγειο δίκτυο).

3. Κόστος καθαρισμού νερού (κόστος κατασκευής μονάδας επεξεργασίας νερού, κόστος παρακολούθησης, κόστος χημικών αναλύσεων, κόστος αγοράς χημικών ουσιών π.χ. χλωρίου κλπ).

4. Πληρωμές όλων των ανθρώπων που εργάζονται για τα παραπάνω (π.χ. εργαζόμενων ΔΕΥΑ, χημικών που αναλύουν το νερό, κλπ).

Στην Αττική, το οικονομικό κόστος ύδρευσης για το 2000 ήταν 750 εκατομμύρια Ευρώ.

1

Ποιος πληρώνει το κόστος του νερού;

Η ευθύνη της συνολικής διαχείρισης του δικτύου ύδρευσης, αλλά και της τιμολόγησης του νερού ανατίθεται στο Κράτος (Αθήνα: ΕΥΔΑΠ, άλλες πόλεις: ΔΕΥΑ). Το Κράτος αναλαμβάνει τα σχετικά κόστη, μέσω των εσόδων από τα τιμολόγια πληρωμής, που αποδίδει στους καταναλωτές, αλλά και μέσω των ετήσιων φόρων. Στα τιμολόγια αναγράφεται το χρηματικό ποσό πληρωμής, το οποίο είναι αναλογικό της κατανάλωσης. Στην Αθήνα, η χρέωση της κατανάλωσης νερού γίνεται κλιμακωτά και ανά κυβικό μέτρο. Όσο αυξάνει η κατανάλωση σε κυβικά μέτρα, αυξάνει και το κόστος χρέωσης. Σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση της 8/12/2004, το τιμολόγιο της ΕΥΔΑΠ από 15/12/2004 έχει καθοριστεί ως εξής:

1 κυβικό μέτρο (m³) = 1000 λίτρα

Κατανάλωση σε κυβικά μέτρα (m ³)	Χρέωση σε € ανά κυβικό μέτρο
0 - 5	0,39
5 - 20	0,61
20 - 27	1,75
27 - 35	2,45
Περισσότερα από 35	3,05

Η τιμολόγηση της κατανάλωσης νερού με διαβάθμιση ανάλογα με την κατανάλωση (δηλαδή μικρότερη τιμή για μικρή, βασική κατανάλωση και αύξηση του τιμολογίου ανά κυβικό μέτρο νερού ανάλογα με το όριο κατανάλωσης), μια λογική δηλαδή «πληρώνω ανάλογα με το πώς καταναλώνω», θεωρείται κοινωνικά δίκαιη και περιβαλλοντικά αποτελεσματική. Ωστόσο, η κριτική εστιάζει στην ανάγκη επικέντρωσης των φορέων διαχείρισης περισσότερο στην εξοικονόμηση νερού αντί στα έργα που ανταποκρίνονται σε μια συνεχή αύξηση της κατανάλωσης.

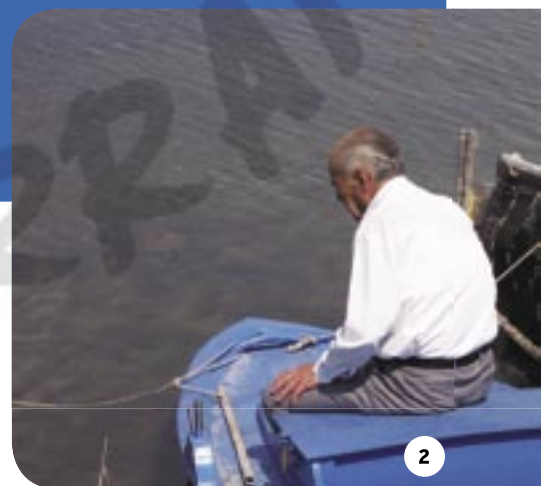
Τα έσοδα από τα τιμολόγια πληρωμής δεν επαρκούν για την αποπληρωμή των μεγάλων τεχνικών έργων. Τα κόστη αυτά καλύπτονται από τα Υπουργεία (ΥΠΕΧΩΔΕ, Εσωτερικών, Γεωργίας, κλπ), καθώς και από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσα από διάφορα προγράμματα. Επίσης, πολύ συχνά το κόστος της οικιακής κατανάλωσης επιδοτείται από το κράτος. Αυτή η επιλογή θεωρείται επιβεβλημένη, δεδομένου ότι το νερό ως είδος βασικής ανάγκης δεν μπορεί παρά να παρέχεται σε πολύ χαμηλή τιμή σε όλους τους πολίτες.

Το αφανές κόστος του νερού

Αυτά δεν είναι τα μοναδικά κόστη του νερού. Πολλά, ακόμη άμεσα συνδεδεμένα και όχι μόνο οικονομικά κόστη συνδέονται με τη χρήση του νερού.

Παραδείγματα:

1. Αν αντληθεί μεγάλη ποσότητα νερού από τις γεωτρήσεις και πέσει η στάθμη του υπόγειου νερού, οι κάτοικοι θα χρειάζεται να πληρώνουν περισσότερο σε ηλεκτρικό ρεύμα για την άντληση του νερού, που βρίσκεται σε χαμηλότερη στάθμη.
2. Η αυξημένη ρύπανση από υγρά απόβλητα οδηγεί σε μεγάλη υποβάθμιση των παράκτιων περιοχών και μείωση των ιχθυοαποθεμάτων, προκαλώντας μεγάλη οικονομική ζημιά στους ψαράδες. Αυτό το κόστος δεν πληρώνεται άμεσα, αλλά έμμεσα.
3. Η κατασκευή του φράγματος στον ποταμό Μόρνο είχε ως συνέπεια την αναγκαστική μετακίνηση των κατοίκων ενός ολόκληρου χωριού. Παρά την αποζημίωση των κατοίκων, το ψυχολογικό κόστος παραμένει ακάλυπτο.

2